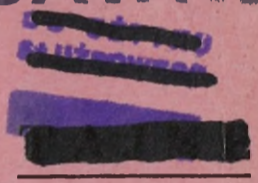

94 41

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

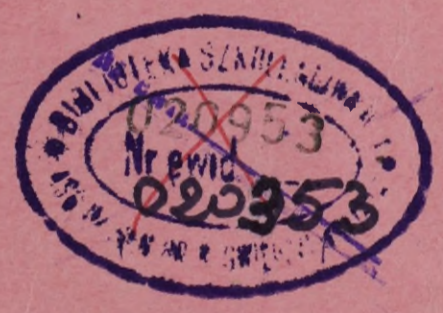

Egz. Nr 2

płk dypl. Stanisław SEROCZYŃSKI

**„PRACA SZEFA SAPERÓW PUŁKU I DYWIZJI
W ZAKRESIE PLANOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ
ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ
BOJOWYCH”**

Skrypt

~~41369~~
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

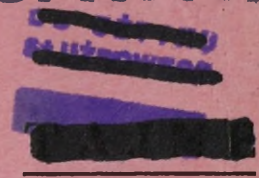
99

41

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

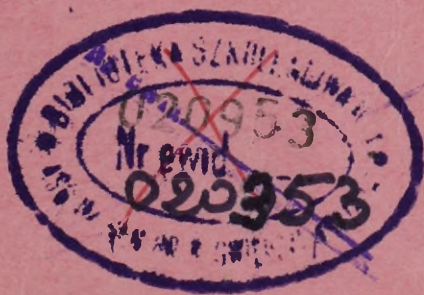

Egz. Nr 2

płk dypl. Stanisław SEROCZYŃSKI

**„PRACA SZEFA SAPERÓW PUŁKU I DYWIZJI
W ZAKRESIE PLANOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ
ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ
BOJOWYCH”**

Skrypt

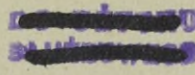
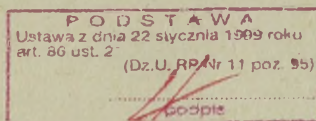
41369

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuro Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im.gen.broni. ~~W.~~ Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Prakl. prof. 12657.

ZATWIERDZAM
SZEFA KATEDRY TWIŃZ.

Egz. Nr. ...

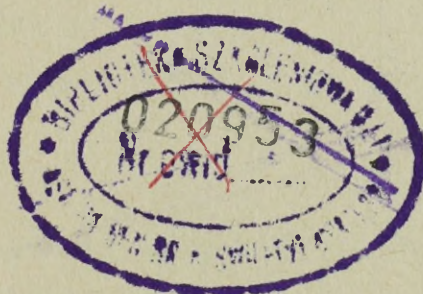
2

płk doc. dr T. PROCAK

płk dypl. Stanisław SEROCZYŃSKI

"PRACA SZEFA SAPERÓW PUŁKU I DYWIZJI W ZAKRESIE
PLANOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ ZABEZPIECZENIA
INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ BOJOWYCH"

S k r y p t

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGS WP
Archiwum Batalionu Saperów Specjalnych

Nr ew.

41369

WARSZAWA

STYCZEŃ

1973 r.

S P I S T R E Ś C I

=====

- I. ROLA I MIEJSCE SZEFA SAPERÓW W ORGANIZACJI ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ BOJOWYCH.
- II. ZAKRES OBOWIĄZKÓW SZEFA SAPERÓW PUŁKU I DYWIZJI ORAZ POMOCNIKA SZEFA SAPERÓW DYWIZJI.
- III. TREŚĆ I ZAKRES PRACY SZEFA SAPERÓW PRZY PLANOWANIU I ORGANIZACJI ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO.
- IV. OPRACOWANIE DOKUMENTÓW ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ BOJOWYCH.
- V. PRACA SZEFA SAPERÓW W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA WOJSK DO WYKONANIA ZADAŃ ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO.
- VI. KONTROLA I POMOC SZEFA SAPERÓW W REALIZACJI ZADAŃ ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO.
- VII. PRACA SZEFA SAPERÓW W OKRESIE PROWADZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH.
- VIII. ORGANIZACJA DOWODZENIA PODODDZIAŁAMI WOJSK INŻYNIERYJNYCH.

ZAŁĄCZNIKI:

- Nr 1 - schemat pracy szefa saperów;
- Nr 2 - punkty do rozkazu bojowego pułku;
- Nr 3 - wytyczne dowódcy pułku dla zabezpieczenia inżynierskiego natarcia pułku;
- Nr 4 - wytyczne dowódcy pułku dla zabezpieczenia inżynierskiej obrony pułku;
- Nr 5 - zadanie dla ksap stawiane ustnie przez szefa saperów pułku;
- Nr 6 - meldunek bojowy 8 pz;
- Nr 7 - meldunek szefa saperów dywizji o sposobie zabezpieczenia inżynierskiego natarcia;
- Nr 8 - meldunek szefa saperów dywizji o sposobie zabezpieczenia inżynierskiej obrony;
- Nr 9 - punkty do rozkazu bojowego dywizji;
- Nr 10 - zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego dywizji wariant I;
- Nr 11 - zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego dywizji wariant II;
- Nr 12 - zarządzenie bojowe /tylko dla bsap/;

- Nr 13 - sprawozdanie z przebiegu działań zabezpieczenia inżynieryjnego za okres walki;
- Nr 14 - rozkaz bojowy /wykonywany w bsap/ do marszu.
- Nr 15 - rozkaz bojowy /wykonywany w bsap/ do wykonania zadań;
- Nr 16 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego marszu;
- Nr 17 - grafik forsowania pułku;
- Nr 18 - grafik forsowania dywizji;
- Nr 19 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pz;
- Nr 20 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pz z forsowaniem ;
- Nr 21 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego obrony pz;
- Nr 22 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia DZ;
- Nr 23 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia DZ z forsowaniem;
- Nr 24 - plan zabezpieczenia inżynieryjnego obrony DZ;
- Nr 25 - meldunek bojowy.

I ROLA I MIEJSCE SZEFA SAPERÓW W ORGANIZACJI ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Szef saperów jest doradcą dowódcy, jego pomocnikiem i we współpracy ze sztabem organizatorem zabezpieczenia inżynieryjnego działań bojowych związku taktycznego /oddziału/. Bezpośrednio podlega dowódcy, realizuje jego decyzje, jednocześnie uwzględnia wskazówki i zalecenia specjalistyczne przełożonego po linii wojsk inżynieryjnych.

Szef saperów jest bezpośrednim przełożonym pododdziałów wojsk inżynieryjnych wchodzących w skład oddziału lub związku taktycznego. Ponosi on pełną odpowiedzialność za wykonanie zadań przez podległe pododdziały wojsk inżynieryjnych.

Aby móc z powodzeniem organizować zabezpieczenie inżynieryjne walki i kierować działalnością wojsk inżynieryjnych wymaga się, aby szefowie saperów i ich pomocnicy znali dokładnie aktualną sytuację bojową, właściwie ją oceniali, umieli przewidywać zachodzące zmiany i wykonywali w pracy wiele inicjatywy i operatywności.

II ZAKRES OBOWIĄZKÓW SZEFA SAPERÓW PUŁKU I DYWIZJI ORAZ POMOCNIKA SZEFA SAPERÓW DYWIZJI

Do obowiązków szefa saperów należy:

- znajomość zadania bojowego oddziału, związku taktycznego, decyzji bezpośredniego dowódcy i jego zamierzeń w zakresie dalszych działań;

- znajomość wytycznych zabezpieczenia inżynieryjnego działań bojowych dla związku /oddziału/ ze szczebla nadrzędnego;

- znajomość aktualnego położenia wojsk własnych i sąsiadów, położenia podległych wojsk inżynieryjnych i wykonywanych przez nie zadań oraz zadań zabezpieczenia inżynieryjnego wykonywanych w pasie działania własnego związku, oddziału według planu przełożonych;

- prognozować sytuację inżynieryjną w rejonach uderzeń jądrowych wykonywanych przez nieprzyjaciela oraz skutki wybuchów min jądrowych w systemie zapór inżynieryjnych i określać: charakter oraz wielkość zniszczeń;

- być zorientowanym w działalności i możliwościach nieprzyjaciela pod względem inżynierskim. Znać organizację i możliwości jego wojsk inżynierskich oraz wykonywane przez nie zadania. Znać sprzęt inżynierski będący na wyposażeniu nieprzyjaciela;
- być w stałej gotowości do złożenia dowódcy meldunku w zakresie zabezpieczenia inżynierskiej walki;
- opracowywać we właściwym czasie dokumenty bojowe w zakresie zabezpieczenia inżynierskiego, oraz przygotowywać niezbędne dane inżynierskie dla wykonania bojowych dokumentów opracowywanych przez sztab związku taktycznego /oddziału/;
- organizować działalność bojową podległych pododdziałów inżynierskich i stale nimi kierować;
- podejmować decyzje w zakresie technicznych rozwiązań zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynierskiego;
- kontrolować sposób wykonywania zadań zabezpieczenia inżynierskiego oraz sprawdzać prawidłowość wykorzystania pododdziałów wojsk inżynierskich;
- znać etatowy sprzęt inżynierski i organizować prawidłowe jego wykorzystanie i eksploatację;
- organizować zaopatrzenie oddziałów i związków taktycznych innych rodzajów wojsk w sprzęt i materiały inżynierskie oraz zabezpieczenie techniczne wojsk inżynierskich;
- organizować i kierować szkoleniem bojowym pododdziałów wojsk inżynierskich;
- brać udział w organizacji współdziałania oraz w opracowaniu i realizacji przedsięwzięć w zakresie przygotowania pod względem inżynierskim innych rodzajów wojsk;
- zbierać, opracowywać i popularyzować doświadczenia bojowe wojsk inżynierskich;
- opracowywać i przedstawiać przełożonemu niezbędne meldunki o położeniu wojsk inżynierskich i wykonywanych zadaniach oraz sytuacji materiałowo-technicznej;
- uzgadniać przedsięwzięcia zabezpieczenia inżynierskiego z szefami rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb oraz utrzymywać stały kontakt z zastępcą dowódcy do spraw techniki i zaopatrzenia.

Zakres obowiązków pomocnika szefa saperów dywizji

Do wykonania zadań związanych z zaopatrzeniem materiałowym i zabezpieczeniem technicznym wojsk pod względem inżynierskim szef saperów dywizji ma pomocnika, do obowiązków którego należy:

- organizacja terminowego zaopatrzenia wszystkich oddziałów dywizji w potrzebny sprzęt i materiały inżynierskie;
- opracowanie planów materiałowego zaopatrzenia i technicznego zabezpieczenia działań dywizji;
- organizacja odbioru, przechowywanie oraz rozdział sprzętu i materiałów inżynierskich;
- prowadzenie ewidencji i terminowe przesyłanie meldunków i sprawozdań;
- przygotowanie zarządzeń odnośnie organizacji materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk;
- ciągła kontrola przechowywania, remontu i eksploatacji sprzętu;
- organizacja rozpoznania i wykorzystania materiałów miejscowych oraz zdobytego sprzętu i materiałów inżynierskich;
- przedstawianie zastępcy dowódcy dywizji do spraw techniki i zaopatrzenia zapotrzebowań na środki transportu do przewozu sprzętu i materiałów inżynierskich oraz danych odnośnie zabezpieczenia dywizji w zasadnicze środki inżynierskie.

Pomocnik szefa saperów dywizji powinien być zawsze zorientowany w sytuacji ogólnej i zakresie zadań zabezpieczenia inżynierskiego wykonywanych przez wojska. Powinien zawsze znać i być gotowym do zameldowania sytuacji o stanie materiałowym i technicznym w oddziałach dywizji, a także o rezerwach materiałów inżynierskich którymi dysponuje dywizja. Ponadto powinien być przygotowany do objęcia obowiązków szefa saperów dywizji.

III TREŚĆ I ZAKRES PRACY SZEFA SAPERÓW PRZY PLANOWANIU I ORGANIZACJI ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO

Udział szefa saperów w przygotowaniu walki ma decydujące znaczenie oraz wpływ na organizację zabezpieczenia inżynieryjnego i wykorzystania wojsk inżynieryjnych w działaniach bojowych.

Na treść, metodę i zakres pracy szefa saperów rzutują takie czynniki jak: styl i metoda pracy dowódcy dywizji /pułku/, sytuacja bojowa oraz czas jakim dysponuje na wykonanie zadań.

Praca szefa saperów w zakresie przygotowania walki zaczyna się z chwilą otrzymania rozkazu od nadrzędnego dowódcy. Dowódca po przestudiowaniu rozkazu, wyjaśnieniu postawionego zadania i nakreśleniu zamiaru jego realizacji zapoznaje sam lub przez szefa sztabu - pracowników sztabu w tym i szefa saperów z otrzymanym zadaniem i sposobem jego wykonania, podając przy tym możliwe ugrupowanie bojowe wojsk oraz wydaje wytyczne odnośnie przygotowania danych, niezbędnych do powzięcia decyzji.

Kolejność pracy szefa saperów nad wypracowaniem treści zabezpieczenia inżynieryjnego zazwyczaj obejmuje:

- analizę zadania i zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego wyższego szczebla oraz zamiar dowódcy;
- przeprowadzenie kalkulacji czasu /ogólnego i osobistego/;
- wydanie wstępnych zarządzeń dla pododdziałów;
- dokonanie oceny położenia;
- złożenie meldunku dowódcy;
- wzięcie udziału w rekonesansie przeprowadzonym przez dowódcę;
- opracowanie planu zabezpieczenia inżynieryjnego i przedstawienie go dowódcy do zatwierdzenia;
- stawianie zadań podległym pododdziałom;
- przeprowadzenie kontroli i pomocy w pododdziałach.

Analizując zadanie i zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego szef saperów uświadamia sobie:

- rolę i miejsce związku taktycznego /oddziału/;

- szerokość pasu działania;
- głębokość zadania;
- skład i ugrupowanie bojowe wojsk pierwszego rzutu oraz kolejność wprowadzenia do walki drugich rzutów;
- kierunek głównego wysiłku wojsk;
- czas przeznaczony na przygotowanie walki i na wykonanie zadania.

Siły i środki wzmocnienia lub prace wykonywane przez przełożonego.

Po analizie zadania szef saperów przeprowadza kalkulację czasu potrzebnego na:

- wydanie wstępnych zarządzeń pododdz. wojsk inżynieryjnych;
- przygotowanie meldunku o zabezpieczeniu inżynieryjnym;
- złożenie meldunku;
- opracowanie planu zabezpieczenia inżynieryjnego działań związku taktycznego /oddziału/;
- udział w rekonesansie dowódcy /jeśli takowy przewiduje się/;
- postawienie zadań podległym pododdziałom;
- wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez pododdziały;
- przeprowadzenie kontroli i pomocy w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez wojska.

Następnie oceniając położenie pod względem inżynieryjnym szef saperów określa:

- rozmieszczenie, skład i wyposażenie wojsk inżynieryjnych nieprzyjaciela oraz wykonywane przez niego przedsięwzięcia inżynieryjne i ich wpływ na organizację zabezpieczenia inżynieryjnego wojsk własnych;
- rozmieszczenie, skład i wyposażenie własnych pododdziałów wojsk inżynieryjnych oraz możliwości wojsk w zakresie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- właściwości terenowe tj. przekraczalność, ilość i rodzaj przeszkód, zwłaszcza wodnych i sposób ich pokonania ze szczególnym uwzględnieniem przeprawy w bród i przez czołgi pod wodą, ilość i stan dróg, miejsca i rejony, w których w wyniku uderzeń jądrowych mogą powstać zawały, zniszczenia i pożary, obecność źródeł wody, a także warunki meteorologiczne, porę roku i doby.

Oceniając położenia szef saperów uwzględnia przedsięwzięcia zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane przez przełożonego na korzyść związku taktycznego /oddziału/.

W rezultacie analizy zadania i oceny położenia szef saperów określa swój zamiar zabezpieczenia inżynieryjnego, który przygotowuje i przedstawia dowódcy w formie meldunku /patrz załączniki nr 7 i 8/.

Po zaakceptowaniu przez dowódcę meldunku, szef saperów wydaje zarządzenia podległym pododdziałom /wstępne zarządzenia wydał po analizie zadania/ i przystępuje do ostatecznego wykonania planu zabezpieczenia inżynieryjnego.

Wykonując plan zabezpieczenia inżynieryjnego szef saperów powinien z odpowiednimi komórkami sztabu uzgodnić:

a/ z szefem rozpoznania:

- zadania rozpoznania inżynieryjnego, określić obiekty podlegające rozpoznaniu siłami i środkami nadrzędnego szczebla dowodzenia, złożyć zamówienie na dokonanie rozpoznania szczególnie ważnych obiektów, określić zadania rozpoznania inżynieryjnego, które powinny być wykonane siłami i środkami pododdziałów rozpoznawczych innych rodzajów wojsk i służb oraz określić, w jakich przedsięwzięciach rozpoznawczych wezmą udział pododdziały rozpoznania inżynieryjnego.

b/ z szefem artylerii:

- uzgodnić wspólne działanie OZap z OPpanc;
- osłonę ogniową pododdziałów wykonujących przejścia w zaporach minowych lub ustawiających zapory minowe przed przednim skrajem obrony, a także sprawy zaopatrzenia artylerii w sprzęt i materiały inżynieryjne;

c/ z szefem wojsk obrony przeciwlotniczej:

- sposób osłony przepraw i innych ważniejszych obiektów wykonywanych przez wojska inżynieryjne;

d/ z szefem zabezpieczenia chemicznego:

- sposób urządzenia punktów zabiegów specjalnych;
- prognozowanie skutków uderzeń i wybuchów jądrowych mających wpływ na wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;

- sposób zabezpieczenia schronów przed środkami trującymi i promieniotwórczymi.

e/ z zastępcą dowódcy do spraw techniki i zaopatrzenia:

- sposób dowozu do wojsk sprzętu i materiałów inżynierskich;
- współpracę przy prowadzeniu ratownictwa technicznego w czasie likwidacji skutków uderzeń bronią jądrową;
- miejsca i terminy rozwinięcia rejonów zbiórki uszkodzonych maszyn i pojazdów;
- sprawy remontu i ewakuacji uszkodzonych maszyn inżynierskich;
- sprawy dostarczenia części zamiennych i uzupełnienia strat.

W wypadku gdy dowódca przeprowadza rekonesans w terenie a szef saperów bierze w nim udział, wtedy precyzuje miejsca wykonania zasadniczych prac zabezpieczenia inżynierskiego, kolejność ich wykonania oraz niezbędne do tego siły i środki, sposób osłony wykonywanych prac przez pododdziały rodzajów wojsk.

IV OPRACOWANIE DOKUMENTÓW ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO
DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Dokumentacja zabezpieczenia inżynierskiego działań bojowych obejmuje trzy rodzaje dokumentów:

- a/ planowanie
- b/ decyzji
- c/ informacyjno-sprawozdawczych.

a/ Planowanie w zakresie zabezpieczenia inżynierskiego działań bojowych ujmuje się w następujących dokumentach:

- plan zabezpieczenia inżynierskiego, sporządzony przez szefa saperów /załącznik Nr 19,20,21,22,23,24/
W ograniczonym czasie planem może być mapa robocza z załącznikami;

- plan rozpoznania opracowany przez szefa rozpoznania dywizji /pułku/, do którego szef saperów opracowuje dane w zakresie rozpoznania inżynierskiego.

- grafik forsowania i przeprawy wojsk opracowywany przez wydział operacyjny dywizji /pułku/ przy współudziale szefa saperów /załącznik Nr 17 i 18/.

W działaniach zaczepnych zabezpieczenie inżynieryjne na szczeblach taktycznych planuje się na kolejne dni walki. Plan zabezpieczenia inżynieryjnego wykonuje się na mapie przeważnie w skali 1:100 000. Na mapie przedstawia się: zadania dywizji /pułku/, zarys położenia oddziałów /pododdziałów/ znajdujących się w styczności z nieprzyjacielem, rozmieszczenie składów ze środkami inżynieryjnymi dywizji /pułku/ rozmieszczenie punktów dowodzenia i oś ich przesunięcia, charakterystyczne dane dotyczące terenu i jego przygotowania inżynieryjnego, - rozmieszczenie pododdziałów inżynieryjnych nieprzyjaciela i własnych oraz wspierających i wykonywane przez nie zadania, system dróg dofrontowych i rekadowych wykorzystywanych /planowanych/ dla potrzeb dywizji /pułku/, planowane do wykonania zadania inżynieryjne, ich wykonawcy i terminy realizacji oraz rejony, rodzaj, terminy i zakres zadań inżynieryjnych wykonywanych przez szczebel wyższy na korzyść dywizji /pułku/.

Ponadto szef saperów wykonuje:

- tabelę bojowego wykorzystania i manewru wojsk inżynieryjnych;

- tabelę użycia sił i środków w jednolitym systemie rozpoznania dywizji /pułku/;

- tabelę materiałowego zaopatrzenia i technicznego zabezpieczenia;

- w obronie tabelę fortyfikacyjną rozbudowy oraz plan /tabelę/ minowania i niszczeń /w dywizji/.

Plan zabezpieczenia inżynieryjnego podpisuje szef sztabu i szef saperów, zatwierdza dowódca.

b) Decyzję dowódcy w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego walki ujmuje się w odpowiednich punktach rozkazu bojowego i w ustnych wytycznych zabezpieczenia inżynieryjnego, które wydaje dowódca jednocześnie z postawieniem zadań bojowych.

Bezpośrednio podległym jednostkom wojsk inżynieryjnych szef saperów stawia zadania ustnie, a na szczeblu dywizji potwierdza się je na piśmie najczęściej w formie zarządzenia bojowego.

Do rozkazu bojowego podaje się /patrz załącznik nr 2,9/ przydział pododdziałów wojsk inżynieryjnych a w punkcie wojska inżynieryjne wymienia się skład i zadania pododdziałów inżynieryjnych.

Zagadnienia zaopatrzenia materiałowego i zabezpieczenia technicznego działań pod względem inżynieryjnym podaje się w rozkazie tyłowym.

c/ Dokumenty inżynieryjno-sprawozdawcze w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego działań, to meldunki przekazywane przez szefa saperów szefowi saperów /szefowi wojsk inżynieryjnych/ wyższego szczebla.

Meldunki do szefa saperów wyższego szczebla można przedstawiać pisemnie /patrz załącznik nr 7j/ bądź w formie oleaty /patrz załącznik Nr 25/. Meldunki pisemne z załączoną oleatą lub mapą składa się przeważnie po zakończeniu określonego etapu działań bojowych.

Natomiast treścią codziennych meldunków będzie:

- aktualne położenie pododdziałów inżynieryjnych na ustaloną godzinę oraz zestawienie prac zabezpieczenia inżynieryjnego wykonywanych w ciągu ubiegłej doby;
- zamiar dalszego działania na kolejny dzień walki;
- stan techniczny sprzętu oraz stan zapasów środków i materiałów inżynieryjnych
- prośby i propozycje.

V PRACA SZEFA SAPERÓW W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA WOJSK DO WYKONANIA ZADAŃ ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO

Odpowiednio do postawionych zadań przygotowanie wojsk do działań bojowych polega na:

- organizacji współdziałania pododdziałów wojsk inżynieryjnych z zabezpieczanymi oddziałami poszczególnych rodzajów wojsk i służb;
- przeprowadzeniu z wojskami inżynieryjnymi taktyczno-specjalistycznych zajęć zgrywających odpowiednio do charakteru zadań w przewidywanej walce, w terenie podobnym do przewidzianego działania;

- zorganizowanie sprawnego zajęcia przez wojska inżynieryjne położenia wyjściowego i zrealizowanie przedsięwzięć inżynieryjnych w zakresie ich obrony przed bmr;

- uzupełnienie potrzeb wojsk inżynieryjnych pod względem materiałowym i technicznym niezbędnym do wykonania postawionych zadań.

Jednym z najważniejszych zadań w trakcie organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego przewidywanej walki jest uzgodnienie działań wojsk inżynieryjnych z działaniami innych rodzajów wojsk pod względem celu, miejsca i czasu.

We wszystkich rodzajach walki i we wszystkich wypadkach wspólnych działań wojsk inżynieryjnych z innymi rodzajami wojsk i służb uzgadnia się przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego działań wojsk inżynieryjnych, ustala się wspólne punkty orientacyjne i wspólne dla wszystkich sygnały współdziałania oraz sposoby osłony prac inżynieryjnych, gotowych obiektów i zapór ogniem i działaniami wojsk.

We wszystkich wypadkach należy uzgodnić rejony rozmieszczenia i sposoby ich zajęcia przez pododdziały wojsk inżynieryjnych do czasu rozpoczęcia walki w ugrupowaniu bojowym wojsk oraz trzeba uzgodnić czas niezbędny na przygotowanie wojsk inżynieryjnych do działań w przewidywanej walce.

Jeśli czas pozwala to pożądane jest przeprowadzenie ćwiczeń taktyczno-inżynieryjnych mających na celu przygotowanie pododdziałów do przewidywanych działań poprzez specjalistyczne przećwiczenie i wspólne zgranie pododdziałów. Najwyższą formą takiego szkolenia jest udział w ćwiczeniach taktycznych tych oddziałów rodzajów wojsk, z którymi będą pododdziały inżynieryjne wspólnie działać w walce.

VI KONTROLA I POMOC SZEFA SAPERÓW W REALIZACJI ZADAŃ ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO

Kierowanie wykonaniem zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w czasie przygotowania walki przez szefa saperów polega na dowodzeniu pododdziałami wojsk inżynieryjnych, kontroli realizacji zadań ciążących na pododdziałach i oddziałach innych rodzajów wojsk i służb oraz na wojskach inżynieryjnych, a także na okazywaniu im niezbędnej pomocy.

Kontrola powinna być ciągła i mieć na celu przede wszystkim okazanie wojskom niezbędnej pomocy w zakresie organizacji i wykonania prac oraz wnoszenia niezbędnych poprawek wynikających z konkretnej sytuacji.

Kontrola działalności wojsk inżynieryjnych oraz ich technicznego zabezpieczenia stanowi jeden z ważniejszych obowiązków szefa saperów.

Kontrolę realizuje się drogą osobistego zapoznania się szefa saperów z sytuacją bezpośrednio na miejscu wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego, drogą analizy składanych przez wojska meldunków, jak również osobistych meldunków składanych przez dowódcę pododdziałów podległych szefowi saperów.

Kontrole te powinny być ujęte w planie sztabu ogólnowojskowego.

Szef saperów kontroluje wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane przez inne rodzaje wojsk i służb, udziela im niezbędnych rad fachowych oraz pomocy materiałowo-technicznej, a nawet niekiedy wydziela do pomocy niezbędne siły i środki z wojsk inżynieryjnych.

VII PRACA SZEFA SAPERÓW W OKRESIE PROWADZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Zabezpieczenie inżynieryjne działań bojowych realizuje się zgodnie z opracowanym w tym zakresie planem, jednak szybko zmieniające się sytuacje w trakcie walki stwarzają konieczność ciągłego reagowania i wnoszenia poprawek do planu, stawiania nowych zadań w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego.

Dlatego też szef saperów powinien być przygotowany do organizowania przedsięwzięć inżynieryjnych i wykorzystania w sposób operatywny pododdziałów wojsk inżynieryjnych oraz środków materiałowo-technicznego zabezpieczenia stosownie do wymagań i potrzeb wynikłych w trakcie zmiany sytuacji.

W związku z powyższym praca szefa saperów w tym okresie posiada szczególnie ważne znaczenie i w swojej treści winna ona zawierać następujące przedsięwzięcia:

- kierowanie działalnością wojsk inżynierskich;
- organizowanie i dokonywanie odpowiedniego do danej sytuacji manewru siłami i środkami wojsk inżynierskich;
- systematyczne kontrolowanie stopnia realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego w oddziałach ogólnowojskowych;
- sprawowanie kontroli nad prawidłowym użyciem wojsk inżynierskich;
- opracowanie w ustalonym czasie meldunków w zakresie zabezpieczenia inżynierskiego;

Swoją działalność szef saperów opiera na decyzji dowódcy, analizie zaistniałej sytuacji, planie zabezpieczenia inżynierskiego, dodatkowych wytycznych dowódcy i przełożonego po linii wojsk inżynierskich. Aby zapewnić zdecydowane i ciągłe kierowanie wojskami inżynierskimi i całokształtem zadań zabezpieczenia inżynierskiego w toku działań szef saperów powinien:

- stale znać aktualną sytuację ogólną oraz stan i położenie podległych wojsk;
- utrzymywać ciągłą łączność z dowódcami podległych pododdziałów wojsk inżynierskich oraz podległymi szefami saperów;
- dokonywać we właściwym czasie manewru podległymi wojskami oraz precyzować lub uaktualniać zadania zabezpieczenia inżynierskiego;
- dbać o uzupełnienie sprzętu inżynierskiego i materiałów technicznego zabezpieczenia;
- ciągle posiadać lub odtwarzać odwód sił i środków inżynierskich;

Wykonując swoje obowiązki szef saperów powinien znajdować się na stanowisku, z którego dowódca kieruje walką, lub za zgodą dowódcy wyjeżdża do podległych wojsk inżynierskich w celu bezpośredniego kierowania wykonawstwem ważniejszych zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

Dla uzyskania powodzenia w realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego decydujące znaczenie posiada dokonany we właściwym czasie manewr siłami i środkami wojsk inżynierskich. W tym celu szef saperów stosownie do sytuacji i potrzeb

wynikłych w trakcie walki w uzgodnieniu z dowódcą dokonuje przegrupowania podległych pododdziałów wojsk inżynieryjnych, a po wykorzystaniu rezerwy sił i środków odtwarza je z pododdziałów wycofanych z drugorzędnych kierunków lub z pododdziałów przydzielonych.

Jednym z ważniejszych zadań w pracy szefa saperów w trakcie walki jest organizacja zabezpieczenia wojsk pod względem materiałowym jak również wykorzystanie miejscowych materiałów. Dlatego też szef saperów musi robić wszystko aby zapewnić we właściwym czasie dostarczenie do wojsk potrzebnych materiałów i sprzętu inżynieryjnego oraz organizować wykorzystanie w najwyższym stopniu miejscowych materiałów jak i zdobycznego sprzętu inżynieryjnego.

W trakcie walki szef saperów powinien skupić uwagę na organizacji rozpoznania inżynieryjnego, a przede wszystkim na rozpoznaniu przedsięwzięć inżynieryjnych przeciwnika ze szczególnym uwzględnieniem systemu zapór minowych z minami jądrowymi włącznie oraz na rozpoznaniu przeszkód wodnych.

Aby uzyskać powodzenie w swojej działalności szef saperów powinien być stale zorientowany w aktualnej sytuacji na polu walki i znać zadania swojego związku taktycznego /oddziału/ oraz musi umieć prawidłowo ocenić sytuację i przewidywać zachodzące zmiany.

O realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego szef saperów melduje ustnie lub pisemnie przełożonemu w ustalonych terminach.

Na żądanie przełożonego szef saperów powinien opracować sprawozdanie z przebiegu prac zabezpieczenia inżynieryjnego danego etapu walki.

VIII ORGANIZACJA DOWODZENIA PODODZIAŁAMI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Dowodzenie podległymi pododdziałami wojsk inżynieryjnych organizuje się i realizuje na podstawie decyzji właściwego dowódcy, planu zabezpieczenia inżynieryjnego i wytycznych przełożonego szefa saperów /szefa wojsk inżynieryjnych/.

Dowódca dywizji /pułku/ dowodzi podległymi mu pododdziałami wojsk inżynieryjnych poprzez szefa saperów. W tym celu organizuje się niezbędną łączność na potrzeby szefa saperów dywizji i pułku oraz na potrzeby dowódców /sztabów/ tych pododdziałów wykorzystując środki radiowe, przewodowe, pocztę polową i środki sygnalizacyjne.

Łączność na potrzeby szefa saperów dywizji organizuje i zapewnia szef łączności dywizji. Podstawową rolę w dowodzeniu podległymi pododdziałami wojsk inżynieryjnych spełniają środki radiowe. Na potrzeby szefa saperów dywizji organizuje się w zasadzie jedną sieć radiową UKF w której skład wchodzi radiostacje: szefa saperów, dowódców organicznych i wspierających pododdziałów, dowódcę oddziału zaporowego /jeśli nie dowodzi nim dowódca dywizji/ dowódcę oddziału zabezpieczenia ruchu oraz /w razie potrzeby/ dowódcę samodzielnego inżynieryjnego patrolu rozpoznawczego.

Łączność przewodowa dla łączności z podległymi pododdziałami może mieć zastosowanie tylko w sporadycznych przypadkach, gdy istnieją warunki do jej organizowania. Na przykład w rejonie wyjściowym do działań podczas forsowania i przeprawy i w obronie. Wówczas od węzła łączności SD dywizji buduje się linię do SD dowódcy podległego /wspierającego/ pododdziału. W toku walki łączność przewodowa może być organizowana tylko w sprzyjających ku temu warunkach.

Dla łączności z przełożonym /szefem wojsk inżynieryjnych armii/ wykorzystuje się wszystkie relacje łączności istniejące w ogniwie armia - dywizja. Oddzielnej łączności nie organizuje się.

Na podobnych zasadach organizowana jest łączność na potrzeby szefa saperów pułku. Łączność tę organizuje i zapewnia szef łączności pułku.

Na potrzeby szefa saperów pułku organizuje się sieć radiową w której skład wchodzi radiostacje: szefa saperów, dowódcy kompanii saperów, dowódcy OZR. W sieci tej będą również pracować radiostacje dowódców wspierających pododdziałów wojsk inżynieryjnych.

Dla łączności z przełożonym /szefem saperów dywizji/ wykorzystuje się wszystkie relacje istniejące w ogniwie dywizja - pułk. Oddzielnej łączności nie organizuje się. Łączność w pododdziałach wojsk inżynieryjnych organizuje się na podstawie decyzji dowódcy tego pododdziału, wytycznych szefa sztabu i zarządzeń w zakresie organizacji łączności dywizji /pułku/, któremu podlega dany pododdział wojsk inżynieryjnych. Za organizację i zapewnienie niezawodnej łączności w pododdziałach wojsk inżynieryjnych odpowiedzialni są szef sztabu i szef łączności, a tam gdzie organizacyjnie w w. nie występują, dowódca pododdziału.

W pododdziałach wojsk inżynieryjnych łączność powinna zapewniać dowódcy wymianę informacji ze swym sztabem i z dowódcami podległych i współdziałających oddziałów i pododdziałów oraz dowodzenie pododdziałami tyłowymi.

Na potrzeby dowodzenia w pododdziałach wojsk inżynieryjnych organizuje się z reguły sieć radiową dowódcy pododdziału w której skład wchodzi zazwyczaj radiostacje: sztabu pododdziału, dowódców podległych pododdziałów, dowódców pododdziałów rozpoznawczych, zastępcy dowódcy do spraw techniki i zaopatrzenia.

Środki przewodowe w pododdziałach wojsk inżynieryjnych wykorzystuje się przede wszystkim do łączności wewnętrznej na stanowisku dowodzenia pododdziałów wojsk inżynieryjnych.

Powiadamianie oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych o zagrożeniu z powietrza, uderzeniach jądrowych i chemicznych realizuje się zgodnie z wytycznymi sztabu ogólnowojskowego, wykorzystując do tego celu wszystkie dostępne środki łączności poza kolejnością.

W okresie forsowania przeszkód wodnych, szef łączności związku i oddziału ogólnowojskowego organizuje posiadanymi siłami i środkami łączność komendantów przepraw

z dowódcą i sztabem dywizji /pułku/ oraz z posterunkami regulacji ruchu na przeprawie.

Oprócz powyższego siłami i środkami oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych organizuje się łączność komendanta przeprawy:

- z dowódcą oddziału /pododdziału/ inżynieryjnego na przeprawie;
- z posterunkami regulacji ruchu na przeprawie;
- z pomocnikami komendanta;
- z dowódcą rezerwowych środków przeprawowych;
- z czatą górną i dolną na rzece;
- z dowódcami oddziałów /pododdziałów/ osłaniających przeprawę.

LITERATURA:

Instrukcja - Zabezpieczenie inżynieryjne walki /pułk, dywizja/ nr bibl. tajnej 013832.

Skrypt - Ogólne zasady organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego walki i dowodzenia wojskami inżynieryjnymi /pułk, dywizją/;

Artykuł w MW Nr 11 z 1971 r. - Organizacja zabezpieczenia inżynieryjnego związku /oddziału/ i zasadniczych treści dokumentów bojowych w tym zakresie.

SCHEMAT

LOGICZNEGO UKŁADU WYPRACOWANIA PRZEZ SZEFA SAPERÓW ZAMIARU ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZIAŁAŃ ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO /ODDZIAŁU/

I kolejność - zamiar ogólny

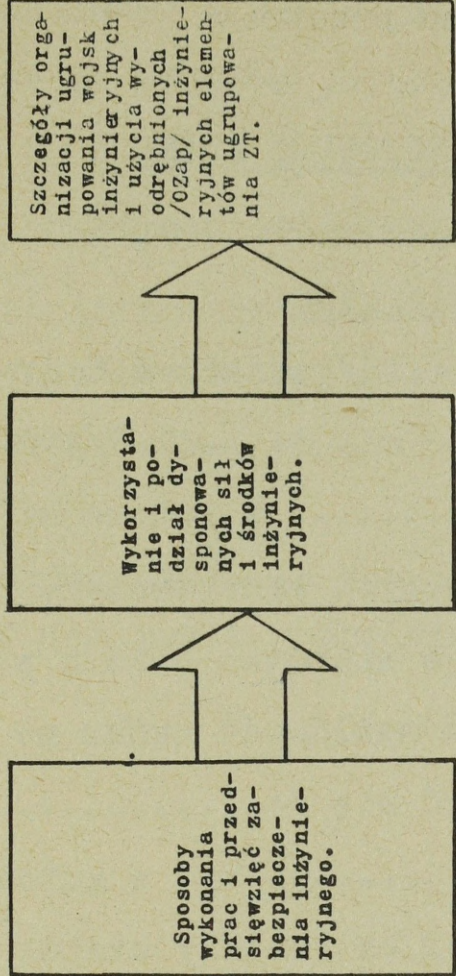
Analiza zadania	Zadanie otrzymane przez zwłazek
	Zamiar ogólny dowódcy ZT /w tym określenie rejonów i obiektów zasadniczego wysiłku zabezpieczenia inżynier./
	Zadania zabezpieczenia inżynierijnego postawione przez szczebel nadrzędny.

Ocena położenia	Teren pod względem inżynierijnym
	Npl pod względem inżynierijnym
	Sily własne

Wnioski

1. Treść zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynierijnego.
2. Zakres zasadniczych prac i przedsięwzięć zabezpieczenia inżynierijnego.
3. Zarys potrzeb w zakresie rozpoznania inżynierijnego w zintegrowanym systemie rozpoznania związku /oddziału/.
4. Możliwość wykorzystania działów OW, desantów powietrznych, grup specjalnych dla pośredniego spełnienia celów zabezpieczenia inżynierijnego.

II kolejność - wypracowanie szczegółów

Organizacja dowodzenia i łączności dla potrzeb kierowania zabezpieczeniem inżynierijnym ZT.

PUNKTY DO ROZKAZU BOJOWEGO PUŁKU

1. W marszu

m/ wojska inżynieryjne

- ksap /bez plid/ maszerować drogą pułkową za 2 bp.
Ześrodkować się do /godz. data/ w rejonie
..... w gotowości wykonania przejść w
polach minowych przeciwnika.
- OZR pułku w składzie plid i plp maszerować za szpicą
i zapewnić możliwość ruchu po drodze
Ześrodkować się do /godz. data/ w rejonie
..... i być w gotowości do utrzymania dro-
gi pułkowej od rubieży ataku.

2. W natarciu

m/ wojska inżynieryjne

- ksap /bez plid/ wykonać przejścia w polach minowych
przeciwnika na kierunku działania bp pierwszego rzutu,
następnie maszerować za
- OZR plid utrzymać drogą pułkową
.....
i przez kanał w rejonie
ustawić dwa mosty SMT dla przeprawy transportu koło-
wego pułku.

3. W obronie

m/ wojska inżynieryjne

- ksap do /godz. i data/ na styku pierwszo-
rzutowych batalionów ustawić pola minowe, następnie
ześrodkować się w rejonie

do /godz.data/ i być w gotowości do niszczenia obiektów drogowych na odcinku /lub do minowania na rubieży Nr 1 Nr 2 , Nr 3 utrzymać drogę pułkową na odcinku

.....
Prowadzić rozpoznanie działania wojsk inżynieryjnych przeciwnika w rejonie obrony 2 bp.

Uwaga: W wypadku przydzielenia do pułku pododdziału saperów celowo jest organizować w obronie OZap pułku.

WYTYCZNE DOWODCY PUŁKU DLA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO

NATARCIA PUŁKU

1. Dowódcy batalionów prowadzić rozpoznanie zapór inżynierijnych i przeszkód terenowych. Szczególną uwagę zwrócić na rubieży
gdzie nieprzyjaciel mógł ustawić pola minowe. Szukać obejść pól minowych. Przekroczenie rzeki
w bród.
2. Szef saperów zapewnić przejścia w polach minowych na każdy batalion pierwszego rzutu. Przejścia wykonać w czasie OPN.
Utrzymać drogę pułkową.
3. Sprzęt kołowy - transportery przeprowadzić przez rzekę
..... po mostach SMT wykonanych siłami OZR 6 DZ w rejonie płn.
4. OZap 6 DZ we współdziałaniu z OPpanc pułku bierze udział w odparciu kontrataku nplam z rubieży:
Nr 1
Nr 2
Nr 3

WYTYCZNE DOWODCY PUŁKU DLA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO
OBRONY PUŁKU

1. Dowódcy batalionów w rejonach obrony batalionów ustawić na stykach między kompaniami grupy min i miny sygnalizacyjne. Fortyfikacyjną rozbudowę prowadzić nieprzerwanie. W pierwszej kolejności wykonać: okopy dla broni maszynowej i moździerzy oraz środków ppanc, ukrycia dla ludzi po 1 na drużynę i PO dla dców plutonu, kompanii i batalionu, okopy na drużynę itp. W celu fortyfikacyjnej rozbudowy SD dca 3 bp skierować na SD pułku do 10.00 pluton piechoty.
2. Szef saperów zorganizuje:
 - utrzymanie drogi KASZEW /6250/, URLE /4628/;
 - fortyfikacyjną rozbudowę SD pułku wykorzystując plut. z 3 bp.

Załącznik nr 5

ZADANIA DLA ksap, STAWIANE USTNIE PRZEZ SZEFA SAPERÓW PUŁKU

wariant 1

Kompania od /data, godz./ utrzymać drogę KASZEW /6250/, URLE /4628/. Na SD pułku do /godz.data/ wykonać dwa schrony 5-8 osobowe. Zorganizować rozpoznanie z dwóch IPO w rejonach:

Nr 1 SADY /4226/

Nr 2 DĘBY /6648/

Dane z rozpoznania przedstawiać w sieci rozpoznania pułku o godz. 8.00 - 12.00 - 23.00 do oficera rozpoznawczego pułku.

wariant 2

Kompania ma wykonać następujące zadania:

1. Do /godz. data/ rozpoznać odcinek terenu WAŁY /3320/, JEDLA /4232/ i znaleźć obejście pól minowych npla.
2. Wykonać dwa przejścia w polach minowych npla na kierunku działania 2 bp w rejonie SULIMA /6432/ gotowość 2.00 8.7.
3. Utrzymać drogę pułkową po osi WILKI /4226/, ROSOŁKI /3622/, OZR przesuwac za 3 bp.
4. Meldunki przedstawić do SSap na SD pułku do 19.00.

MELDUNEK BOJOWY 8 pz Nr 2 SD /współrz./ data
i godz.

Mapa /skala i rok wydania/

1. Npl /pisze się tylko wtedy, gdy coś nowego zaszło w działaniach inżynieryjnych npla/.
2. Pododdziały inżynieryjne:
 - ksap /bez plid i dr przewozu trałów/ rozminowywała rejon SD pułku, gdzie obecnie przebywa.
 - OZR w sile plid pracuje na drodze
 -
 - dr przewozu trałów działa w ugrupowaniu 8 bez.
3. Straty:
 - a/ ludzi: - 3 zabitych z plid;
 - 12 rannych w tym 1 ofic. dca plsap.
 - b/ sprzęt:- 2 SMT rozbite
 - 1 KMT-5 rozbity.
4. Proszę o uzupełnienie podanych strat oraz o dodatkowe dostarczenie w rejon tyłów pułku 600 min ppanc i 800 kg MW.

SZEF SAPERÓW 8 pz

.....

Uwaga: Meldunek może być wykonany jako oleata z legendą.

MELDUNEK SZEFA SAPEROW DYWIZJI O SPOSOBIE ZABEZPIECZENIA

INŻYNIERYJNEGO NATARCIA /Wariant/

1. Oceniam, że nieprzyjaciel mógł w ciągu nocy posiadanymi siłami ustawić w pasie obrony około tys. min. Największe nasycenie zaporami minowymi stwierdzono na kierunku /odcinku/ Ponadto w ugrupowaniu brygad I rzutu stwierdzono przygotowanie do niszczeń węzłów drogowych w rejonach
.....
Przedni pas obrony został rozbudowany pod względem fortyfikacyjnym w około

W głębi obrony nieprzyjaciel może organizować opór oraz rozbudowywać zapory inżynieryjne na następujących rubieżach:
.....

2. Na wykonanie prac zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizja dysponuje czasem

W związku z powyższym główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego zamierzam /proponuję/ skupić na:

a/ w okresie przygotowania do natarcia

- rozbudowie rejonu wyjściowego zajmowanego przez oddziały dywizji;
- przygotowanie i utrzymanie dróg wewnątrz rejonu oraz dróg doprowadzających wojska na rubież wejścia do walki;
- rozpoznanie i wykonywanie przejść w zaporach minowych własnych i nieprzyjaciela.

b/ w toku natarcia

- rozpoznanie zapór minowych nieprzyjaciela i ich obejść;
- utrzymanie dofrontowej drogi dywizyjnej i dróg manewru zwłaszcza na korzyść II rzutu dywizji i odwodów specjalnych;
- zabezpieczenie forszowania i przeprawy wojsk dywizji przez rzekę
- zabezpieczenie odparcia kontrataków nieprzyjaciela oraz utrzymania opanowanej rubieży.

3. Wymienione zadania zamierzam realizować w następujący sposób:

ad. a/ rozbudowę rejonu wyjściowego realizować siłami wszystkich rodzajów wojsk i służb wykonując tylko zasadniczo okopy dla środków ogniowych ubezpieczenia bojowego oraz SO dla artylerii plot i stanowiska startowe dla dyżurnej baterii drt. Siłami plutonu saperów oraz za pomocą maszyn rozbudować SD dywizji. Wewnątrz zajmowanego rejonu utrzymywać dwie rokady dla dokonania manewru oddziałami dywizji. Drogi te utrzymywać siłami pułków II rzutu. Z rejonu wyjściowego do rubieży ataku utrzymywać trzy drogi dofrontowe

Z tego pierwszą siłami dywizji, drugą siłami armii i trzecią siłami pułku

Rozpoznanie i wykonanie przejść w zaporach nieprzyjaciela dokonać siłami przydzielonej kompanii saperów z oraz siłami wojsk znajdujących się w styczności z nieprzyjacielem.

Wymienionymi siłami jestem w stanie wykonać i utrzymać
..... przejść.

ad. b/ rozpoznanie i wykonanie przejść w toku natarcia realizować przede wszystkim za pomocą grup rozpoznawczo-torujących piechoty oraz ewentualnie siłami odwołu inżynieryjnego. W wypadku napotkania zapór z minami jądrowymi utworzyć w pierwszorzutowych pułkach po jednym OI na każdy batalion pierwszego rzutu. Dla zapewnienia ruchu i manewru oddziałom utrzymywać 2 dywizyjne drogi dofrontowe Nr 1
..... siłami Nr 2
..... siłami
Rokadę dywizyjną utrzymywać siłami
Dla zabezpieczenia forsowania i przeprawy wojsk przez rzekę zorganizować: na kierunku natarcia: pz dwa punkty przepraw promowych każdy po dwa promy oraz dwa punkty przeprawy desantowej. Na kierunku działania
pcz dwa punkty przepraw po dwa promy każdy oraz jeden punkt przeprawy desantowej.
Zabezpieczenia inżynieryjne odparcia kontrataków i umacniania osiągniętych rubieży realizować siłami OZap i OInż dywizji oraz siłami pierwszorzutowych pułków według dodatkowych decyzji i wytycznych.

Posiadane siły wojsk inżynieryjnych proponuje ugrupować następująco:

- pz wzmocnić siłami
- pcz wzmocnić siłami
- OZR Nr 1 zorganizować w składzie
- OZR Nr 2 zorganizować w składzie
- OZap zorganizować w składzie
- OInż zorganizować w składzie

4. Prośby.

MELDUNEK SZEFA SAPERÓW DYWIZJI O SPOSOBIE ZABEZPIECZENIA
INŻYNIERYJNEGO OBRONY

/wariant/

1. Nieprzyjaciel przechodząc do natarcia ma możliwość ze względu na właściwości terenu wykonać uderzenie na kierunkach:

-
-

Najdogodniejszymi rubieżami rozwinięcia się jego wojsk mogą być:

-
-
-

Rozwijanie powodzenia przez npla uwarunkowane jest opadowaniem:

..... /rejonu, rubieży, miejscowości/.

W celu zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia przeciwnik może użyć:

- na kierunku
- na kierunku

2. W nakaznym pasie obrony dywizji najdogodniejszymi rubieżami do organizacji obrony mogą być:

-
-
-

Zasadnicze znaczenie dla trwałości obrony dywizji mieć będzie umocnienie rejonu

3. Na wykonanie prac zabezpieczenia inżynieryjnego dywizja dysponuje godz.

W tej sytuacji głównymi zadaniami zabezpieczenia inżynieryjnego obrony dywizji są:

- rozbudowa fortyfikacyjna rejonów obrony pułków pierwszego rzutu a szczególnie pułku;
- budowa systemu zapór inżynieryjnych na spodziewanych kierunkach ataku npla;
- zabezpieczenie ruchu i manewru oddziałom i odwodom dywizji;
- zabezpieczenie wykonania kontrataków.

a/ Rozbudowę fortyfikacyjną rejonów obrony prowadzić siłami wszystkich rodzajów wojsk i służb. Rejony obrony pułków pierwszego i drugiego rzutu rozbudować systemem batalionowych rejonów obrony. Do prac fortyfikacyjnych oprócz ludzi ze sprzętem okopowym użyć zestawy minerskie nr 64, doczepne urządzenia spycharkowe do czołgów oraz maszyny do prac ziemnych.

Do czasu osiągnięcia gotowości /godzina/ dywizja ma możliwości wykonania:

-% pełnej rozbudowy fortyfikacyjnej w batalionowych rejonach obrony wykonanych systemem punktów oporu;
- okopów i ukryć dla % czołgów, % transporterów;
- SO artylerii własnej i przydzielonej oraz% SO zapasowych.

b/ Minowania i niszczenia dokonać siłami pododdziałów inżynierskich i piechoty ustawiając w rejonie obrony.....

pz min, pz min.

Minowanie rozpocząć o godz.

Siłami ustawić min na styku

Przygotowanie obiektów do niszczenia realizować dwoma

grupami minersko-zaperowymi każda w sile

na kierunkach:

- Nr 1

- Nr 2

Rubieżę minowania i obiekty niszczeń sprecyzować z zainteresowanymi na rekonesansie.

c/ W głębi obrony minowanie realizować OZap w sile plmin przewidując jego użycie na rubieżach.....

-

-

-

d/ Droge wykorzystać jako dywizyjną drogę dofrontową i utrzymywać ją OZR w sile

Drogi rekadowe:

R-1 R-2

utrzymywać siłami OZR nr w składzie

e/ Dla zabezpieczenia wykonania kontrataków zapewnić:

- rozpoznanie inżynierskie rubieży k/ataków siłami.....

- utrzymanie drogi;

- osłonę zagrożonego skrzydła wojsk wykonujących k/atak

OZapem na rubieży

f/ Siły i środki wojsk inżynieryjnych ugrupować następująco:

- pułki wzmocnić ,.....
- OZap
- OZR-1
- OZR-2
- grupa min-zap "A"
- grupa min-zap "B"
- Odwód

4. Prośby.

IV PUNKTY DO ROZKAZU BOJOWEGO DYWIZJI

1. W marszu

m/wojska inżynieryjne:

- bsap /bez kid/ maszerować drogą:
za D6 /godz.data/ ześrodko-
wać się w rejonie w gotowości do wyko-
niania zadań zgodnie z planem zabezpieczenia inżynie-
ryjnego marszu dywizji
- kid /OZR/ dywizji maszerować za szpicą i utrzymywać
drogę Do /godz.data/ ześrodkować
się w rejonie i być w gotowości do
utrzymania drogi

2. W natarciu

m/ wojska inżynieryjne:

- bsap /bez pl min i kid/ poszerzyć
przejścia w polach minowych na kierunku działania
..... pułku oraz zabezpieczyć prze-
prawy przez rz. w rejonie
- OZR - kid z plp utrzymywać drogę
- OZap - plmin maszerować drogą ,..... za OPpanc w goto-
wości do minowania na rubieży Nr 1
- Nr 2
- Nr 3

3. W obronie

m/ wojska inżynieryjne:

• bsap /bez plmin/ do /godz. data/ ześrodkować się
w rejonie
Być w gotowości do niszczenia drogi.....
..... na odcinku
oraz do zniszczenia mostu w rejonie
..... wysadzenia mostu dokonać na syg-
nał "CZAPLA".

Utrzymać drogę

- OZap - pl. min ześrodkować się do /godz.data/
w rejonie
- i być w gotowości do ustawiania pola minowego na
rubieżach Nr 1
- Nr 2
- Nr 3
- na kierunku Nr 2:

V WZORY ZARZĄDZEŃ

DOWÓDCA /pz, pcz/

ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZ

Nr SD / //data, godz/

Mapa /skala i rok wydania/

/wariant 1/

1. Na korzyść pz będą wykonane siłami dywizji
..... /wymienić prace zabezpieczenia
z podaniem miejsca i czasu ich wykonywania/ ,.....
.....

2. Dla pz przydziela się
.....
Przydzielone środki odebrać o /godz. data/ w rejonie
.....

3. Meldować o:

- odebraniu przydzielonych środków;
- o nawiązaniu współdziałania z pododdziałami wykonującymi prace na korzyść pułku;
- o poniesionych większych stratach natychmiast.

SZEF SAPERÓW DZ

SZEF SZTABU DZ

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wykonano w egz.

Egz. nr dca ... pz

Egz. nr dca ... pz
itd.

Wyk. godz.data

Uwaga: Npl podaje się w punkcie pierwszym wtedy, gdy jest coś do zakomunikowania ważnego, a co nie było w komunikacie rozpoznawczym lub w rozkazie dowódcy dywizji, szczególnie odnoszące się do działań wojsk inżynieryjnych.

Załącznik nr 11

DOWÓDCA /pz, pcz/

ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO DZ

Nr, SD, /data i godz/

Mapa /skala i rok wydania/

/Wariant 2/

1. W punktach oporu pierwszorzutowych batalionów do 4.00 17.8 wykonać okopy dla drużyn środków ogniowych oraz szczeliny dla obsługi. Na pozostałych pozycjach odcinki tranzei dla plutonów z przykrytymi szczelinami dla drużyn. W punktach oporu też wykonać okopy dla czołgów. Dla dowódców kompanii i batalionu wykonać PO. W artylerii wykonać okopy dla dział. W rejonie drt wykonać stanowiska startowe z ukryciami dla załóg.
2. Siłami piechoty ustawić grupy min przed przednim skrajem punktów oporu. W rejonie na styku pułków pierwszego rzutu siłami bsap będą ustawione pola minowe.
Zadania wykonać do 4.00 17.8.
3. Dla fortyfikacyjnej rozbudowy SD dywizji do dyspozycji SSap 8 DZ do 18.00 16.8 w rejon SD skierować jedną kp.
4. Środki do wykonania zadań w ilości 2600 min TM-53 na pułk pobrać w NIEDOLIN /6432/ od godz. dnia
5. Meldunki przedstawić:
- o gotowości do obrony do 5.00 17.8

- o wykonaniu zadań dobowych do 19:00 17.8
- o poniesieniu większych strat natychmiast.

SZEF SAPERÓW DZ

.

SZEF SZTABU DZ

.

ZARZĄDZENIE TYLKO DLA bsap

ZARZĄDZENIE BOJOWE..... DZ NrSD / /data,godz./

Mapa /skala i rok wydania/

1. Npl siłami dwóch brygad prowadzi działania opóźniające w oparciu o kolejne rubieże obronne. Wojska inżynieryjne działające w ariergardach dokonują niszczeń obiektów drogowych i kolejowych oraz ustawiają zapory minowe w celu utrudnienia podejścia do rejonów dogodnych do urządzenia przepraw jak i rejonów dogodnych do ześrodkowania wojsk.

Z A R Z Ą D Z A M

2. Do /godz.data/... rozpoznać
.....
Dane z rozpoznania meldować do /godz.data/.
3. Przygotować plmin do działania jako OZap i do /godz.data/
ześrodkować w rejonie
W natarciu przesuwac z OPpanc DZ po drodze
..... w gotowości do rozwinięcia na kierunkach:
 Nr 1...
 Nr 2.....
4. Przygotować kid do działania jako OZR DZ, który przesuwac za z zadaniem
5. W czasie wykonywania zadania następnego być w gotowości urządzenia na rz. dwóch przepraw promowych

50 t w rejonach
na korzyść
Siły i środki przeprawowe przesuwać po drodze
.....
za
Wykonanie zadania na sygnał "PONTON"

6. kdp skierować do pz dla zabezpieczenia forso-
wania pułku. Po wykonaniu zadania, ześrodkować w rejonie
.....k.....

7. bsap /bez kid, kpont, kdp, plmin/ do /godz. data/.....
ześrodkować się w rejonie
W toku natarcia maszerować drogą
.....
W końcu dnia ześrodkować się w rejonie.

8. SD DZ przesuwa się po osi

9. Meldunki przedstawić o:

- wydzieleniu pododdziałów i zajęciu przez nich nakaza-
nych rejonów;
- wykonaniu zadań;
- zajęciu rejonu w końcu dnia;
- poniesionych większych stratach natychmiast.

SZEF SAPERÓW DZ

Wykonano w egz.
Egz. nr 1 dca bsap
Egz. nr 2 a/a
Wyk.
Dnia i godz.

.....
/stopień, imię i nazwisko/

VI SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU DZIAŁAŃ ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO ZA OKRES WALKI

SZEF WOJSK INŻYNIERYJNYCH ARMII

Sprawozdanie z przebiegu zabezpieczenia inżynieryjnego

8 DZ za okres od doSD/ /

/data.godz./

Mapa /skala i rok wydania/

1. Wojska inżynieryjne DZ wykonywały następujące zadania zabezpieczenia inżynieryjnego walki dywizji:

a/ w zakresie zapór inżynieryjnych:

- OZap rozwijał się w czasie wykonywania zadania następnego dywizji w ramach odpierania kontrataku i ustawił dwa pola minowe na rubieżach:

.....
W trzecim dniu walki OZap ustawił 900 szt.min TM-53 na rubieżach:

.....
- bsap wydzielił ze swego składu ksap, która na odcinku:

.....
wykonała ręcznie 8 przejść w polach minowych npla na korzyść 12 pcz;

- OZR utrzymywał drogę

..... i zlikwidował dwa fugasy w rejonie
..... po 50 kg MW każdy.

W rejonie jego grupa rozpoznawczo-torująca usunęła ładunek MW z elementów mostu na rz.....

- plsap pz rozpoznał i zlikwidował w rejonie węzeł zapór minowych;
- ksap pz rozpoznała zaminowane podejścia do rzeki i wyszukała obejścia, a teren zaminowany oznakowała tabliczkami z napisem MINY;

b/ W zakresie forsowania i przeprawy:

- drugiego dnia natarcia dywizja pokonywała z marszu rzekę na odcinku
..... gdzie urządzono przeprawę mostową 40 t z parku PP-64. Czas montażu mostu długości 120 m 35 min. Korzystając z dogodnego układu koryta rz.
..... w stosunku do kierunku natarcia i nie jednoczesnego pokonywania rz.
przez pułki dywizji zastosowano manewr przeprawą mostową, który umożliwił zabezpieczenie przeprawy pułków bez zmiany ich kierunku działania. Manewr wykonano wodą w czasie 1 godziny i 35 min na odległość od osi mostów 8 km.

2. Straty:

a/ stan osobowy:

- oficerów - 3 zabitych, 2 rannych;
- podofic. - 7 zabitych, 13 rannych;
- szereg. - 23 zabitych, 40 rannych.

b/ sprzęt i pojazdy:

Lp.	Wyszczególnienie	bsap	pz	pz	pz	pcz	Razem
1	Sam.transp.	6	1	2	1	3	13
2	Sam.SKOT	1		1		2	4
3	PMR-3	1					1
4	Sam.parku PP-64	6					6
5	Bloki pont. PP-64	6					6
6	KMT-3		2	2	1	2	7
7	KMT-4		1	1		1	3
8	SMT	1				2	3
9	BAT			1		1	2
10	DLW	4	4	4	3	5	20
11	Koparka K-251	1					1
12	Wykrywacze min.	3		1			4

Sprzęt uszkodzony a wymagający remontu bieżącego został ściągnięty do warsztatów bsap i pułków, gdzie do /godz.data/ będzie wyremontowany.
.....

3. Prośby

- wykazane straty osobowe proszę uzupełnić do /data/ skierowując w rejon
- straty w sprzęcie pontonowym i samochodowym proszę uzupełnić do/data/ skierowując w rejon
- uzupełnienia zapasów materiałowych wykazanych w naszym zapotrzebowaniu z poprzedniej doby jeszcze nie otrzymaliśmy.

Wykonano w 2 egz.
Egz. nr 1 - SWInż.A
Egz. nr 2 - akta dywizji
Wyk..... /godz.dnia/

SZEF SAPERÓW DZ
.....
/stopień, imię i nazwisko/

VII WZORY DOKUMENTÓW WYKONYWANYCH w bsap

ROZKAZ NA MARSZ

ROZKAZ BOJOWY 8 bsap Nr SD/ /data i godz./

Mapa /skala i rok wydania/

1. Npl prowadzi działania zaczepne na kierunku
..... i do /godz. i data/ opanował
rubież W rejonie
..... działają grupy dywersyjne npla
w sile do 10-15 ludzi.

Lotnictwo npla atakuje z niskich wysokości
grupami po 5 do 8 samolotów.

W zabezpieczeniu inżynieryjnym npl skupia główny wysi-
łek na następujących zadaniach:
.....

2. W przodzie 12 DPanc prowadzi walki obronne na rubieży
..... Na prawo drogą
maszeruje 9 pz.

Na lewo drogą maszeruje 11 pz

3. 8 bsap wykonuje marsz za 15 pz po drodze
i do /godz.data/ osiąga rejon
.....
Punkt wyjściowy
Punkt wyrównania Nr 1
Punkt wyrównania Nr 2

4. ROZKAZUJĘ:

a/ kid maszerować za 15 pz z zadaniem naprawy drogi marszu dla głównych sił 8 DZ i do /godz.data/ zająć rejon

Czołem kolumny przekroczyć:

- punkt wyjściowy o /godz. i data/.
- punkt wyrównania Nr 1 o /godz. i data/
- punkt wyrównania Nr 2 o /godz. i data/

Rejon długiego odpoczynku

od do /godz.i data/

b/ 1 ksap maszerować za kid, ubezpieczając się szpicą czołową w sile plsap i do /godz.i data/ zająć rejon

Czołem sił głównych przekroczyć:

- punkt wyjściowy o
- punkt wyrównania Nr 1 o
- punkt wyrównania Nr 2 o

Rejon długiego odpoczynku

od do /godz.i data/

c/ kpoint maszerować za 1 ksap i do /godz. data/ zająć rejon

Czołem kolumny przekroczyć:

- punkt wyjściowy o
- punkt wyrównania Nr 1
- punkt wyrównania Nr 2

Rejon długiego odpoczynku

od do /godz.data/

d/ kdp z plutonem obsługi technicznej maszerować za SD
8 bsap i do /godz.data/ zająć rejon

Czołem kolumny przekroczyć,

- punkt wyjściowy o

- punkt wyrównania Nr 1 o

- punkt wyrównania Nr 2 o

Rejon długiego odpoczynku

od do

e/ kt maszerować za kdp i do /godz.data/ zająć rejon

.....

Czołem kolumny przekroczyć,

- punkt wyjściowy o

- punkt wyrównania Nr 1 o

- punkt wyrównania Nr 2 o

Rejon długiego odpoczynku

od do

f/ Gotowość do marszu /data, godz./

5. Zaopatrzenie materiałowe realizować z

w rejonie od /godz. i data/

Punkt medyczny w rejonie czynny od

6. Naprawę i ewakuację uszkodzonego sprzętu inżynieryj-

nego i pojazdów zapewnić przez

.....

7. SD maszeruje za kpoint /za SD maszerują tyły bsap/

Czołem kolumny przekracza:

- punkt wyjściowy o

- punkt wyrównania Nr 1 o

- punkt wyrównania Nr 2 o

Rejon długiego odpoczynku

od do

Meldunki przedstawić o:

- osiągnięciu gotowości do marszu;
- przekroczeniu punktu wyjściowego i punktów wyrównania;
- osiągnięciu nakazanego rejonu;
- spotkaniu z nplem;
- poniesieniu większych strat.

8. Zastępcy - Szef Sztabu

- dowódca 1 ksap

SZEF SZTABU 8 bsap

DOWÓDCA 8 bsap

/stopień, imię i nazwisko/

/stopień, imię i nazwisko/

Wydano ustnie na SD o 8.00 5.07

Treść zapisał kpt. J. Tempa

Przyjęli do wykonania: oficer.sztabu i dcy kompanii.

ROZKAZ BOJOWY bsap DO WYKONANIA ZADAŃ Z MARSZU

ROZKAZ BOJOWY 8 bsap Nr, SD / / Data, godz/
Mapa /Skala i rok wydania/

1. Npl prowadząc działania opóźniające odchodzi w kierunku
W godzinach rannych w rejonie
Łotnictwo wykryło dwie kolumny długości ok. 30 km każda
zdażających w kierunku rzeki Istnieje
możliwość obsadzenia rzeki i zorgani-
zowania obrony na jej zach.brzegu.

2. Na prawo, na kierunku naciera
12 pz 4 DZ i forsuje z marszu rzekę
na odcinku i do końca dnia opanowuje
rejon
Linia rozgraniczenia
.....
Na lewo naciera 16 DZ i z marszu forsuje rzekę
..... i do końca dnia opanowuje rejon
.....
Linia rozgraniczenia
.....

3. 8 DZ z naciera w kierunku
..... z marszu forsuje rzekę
..... na odcinku
i do G + 7 przeprowia się całością sił.

8 bsap do G + 2 urządzić punkt przeprawy mostowej 50 t.
z parku PP-64 w rejonie
W G + 7,5 zwinąć przeprawę i zajmuje rejon
Jednocześnie utrzymuje drogę Nr 1 i wydziela plmin jako
OZap dywizji

4. ROZKAZUJĘ :

a/ kpoint z marszu urządzić punkt przeprawy mostowej 50 t
i z posiadanego parku przez rzekę
w rejonie Początek monta-
żu G + 1 koniec montażu G + 2. Przeprawę utrzymywać
do G + 7 a do G + 8 zwinąć przeprawę i do /godz.data/
zająć: rejon
Rejon przeprawy osłania dywizyjny paplot.

b/ OZap dywizji - plmin ześrodkować się w rejonie
..... następnie maszerować z OPpanc 8 DZ
Podczas forsowania zatrzymać się w rejonie.....
Przeprowadzić się przez rzekę
przez most pontonowy na OPpancem i być w gotowości do
zwalczania czołgów npla na kierunku:
- z rubieży Nr 1
- z rubieży Nr 2

c/ kdp zabezpieczyć drogę
szczególnie na podejściach do przeprawy mostowej.
Do /godz.data/ zająć rejon
i być w gotowości do dalszych działań.

d/ kdp w czasie forsowania wspierać 7 pz następnie ze-
środkować się w rejonie
W ugrupowanie 7 pz wejść w rejonie
w /godz i data/.

e/ bsap /bez kpont, kdp, kid, plmin/ maszerować drogą

.....

Przez rzekę ,..... przeprowić się po

moście dywizyjnym za SD dywizji. Do /godz i data/

zająć rejon

5. SD 8 bsap w rejonie ós przesu-

nięcia

WSD na czas urządzania i utrzymywania przepraw na rz.

..... w rejonie

Meldunki składać o:

- podejściu do rzeki;
- rozpoczęciu i zakończeniu budowy mostów;
- rozpoczęciu i zakończeniu zwijania przeprawy;
- rozwinięciu OZap na rubieży;
- zajęciu nakazanych rejonów;
- wykonanych na pododdziały uderzeniach BMR i ponie-
sionych stratach - natychmiast.

6. Zastępcy - szef sztabu

- szef służb technicznych.

SZEF SZTABU 8 bsap

DOWÓDCA 8 bsap

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazw./

Zapisał: kpt. Jarzab

Obecni: wymienić funkcję stopień i nazwisko.

Wykonano w 100 egz.

Egz. Nr 1-100 BT

Wyk. płk Seroczyński

Druk. S.Cz.

Nr ka.wasz.0266/0450/WW

Kor. J.S.

